

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 190.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, AUGUST 14th, 1930.

LETO XXXII.—VOL.XXXII.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi širom Združenih držav

Jutri bo sprejeta in preoblačena za šolsko sestro poznana prekmurska rojakinja Mary Koprivšek in sicer v Betlehem, Pa.

Na svojem domu v Ely, Minn., je pred kratkim umrla Mrs. Barbara Gersich. Umrla je radi srčne kapi. Smrt jo je zadela pri hišnem delu. Stara je bila 57 let. Zapušča soprogata in eno hčer, ki je poročena v Milwaukee, Wis.

V Nopeming, blizu Dulutha, Minn., se nahaja osem Slovencov in približno toliko Slovenk. V tem mestu je velik zavod za bolne na pljučih, in tem zavodu se sedaj zdravi enajst Slovencev.

V Madison, Wisconsin, je z odličnim uspehom naredil skušnjo za odvetnika mladi Slovenec Matthias Simenc, sin znane Šimenceve družine v Milwaukee, Wis.

V Waukeganu, Ill., so prav lepo preslikali notranjščino slovenske cerkve, in enako tudi šolsko poslopje.

Poznanemu rojaku Mr. Ludvik Perušku, Willard, Wis., je umrl 12 letni sin Joseph. Zbolel je nagloma in umrl.

Slutnje se uresničile

Brat Mr. John Potokarja, izdelovalca mehkih pijač, ki se nahaja v Novem mestu, je svojemu bratu John večkrat pisal, da čita v "Ameriški Domovini" o mnogih roparskih napadih in mu svetoval, da se varuje, ker zna biti tudi on izropan. In v resnicu so roparji udrli v pisarno Mr. Potokarja, razbili jekleno blagajno in odnesli iz nje \$413.00. Policia nima še nobenega sledu o lojovih.

Društvo Napreddek

Društvo Napreddek št. 132 J. S. K. J. priredi na prostorih Slov. društvenega doma v Euclid Village, svoj piknik v nedeljo 17. avgusta. Prav vladno je vabljeno vse občinstvo iz Euclida in okolice kot tudi iz Clevelandu, da se udeleži. Igrala bo prvočrna godba. In odbor bo skrbel za najboljšo postrežbo. Pridite!

Dani se!

Chicago, 12. avgusta. Državljanji v državi Illinois bodo imeli priliko glasovati glede odprave prohibicije. Državni tajnik je dobil včeraj dovolj veliko število podpisov državljanov in zahtevo za narodno glasovanje. Glasom ustave države Illinois se mora vršiti glasovanje glede prohibicije pri prihodnjih rednih volitvah, kar se bo zgodilo v novembra mesecu. Skoro neverjetno je, da se je odbor, ki je deloval proti prohibiciji, posrečilo nabrati tako ogromno število podpisov. Nič manj kot 1, 200,000 podpisov državljanov je bilo predloženih državnemu tajniku, dočim bi jih zadostovalo 250,000, da bi se morale vršiti tozadne volitve. Državljanji bodo glasovali o treh vprašanjih in sicer: ali so za odpravo prohibicije, ali so za ublaženje prohibicijske postave in če zahtevajo prepoved državne prohibicijske postave.

Seja za delavce

Gl. predsednik John Gornik od S. D. Zveze nam naznana, da se vrši zadnja seja vseh delavcev, ki bodo zaposleni na pikniku Zveze dne 31. avgusta, v prostorju glavnega urada Zveze, in sicer v četrtek, 28. avgusta, ob 8. uri večer. Podrobnosti še poročamo.

Dr. Oman odpotuje

V nedeljo, 17. avgusta, odpotuje iz Clevelandova dr. M. Oman, in sicer gre kot delegat na konvencijo K. S. K. Jednote. Vrne se takoj, ko bo konvencija zaključena.

Računi za vodo

Računi za vodo se sedaj plačujejo. Plačajte jih v našem uradu in si prihranite pot v mesto.

Kaj bo skuhala mati narava letos farmarjem?

Popularnost Bulkleya in njegovo stališče radi prohibicije, bo priborilo zmago demokratom

Nemčija dobi denar, ki ne more zgoreti

Berlin, 13. avgusta. Na jesen dobi Nemčija nov denar, ki je delan iz tako prepiranega papirja, da ne more zgoreti.

Poleg tega se ti bankovci ne bodo mogli zmečkati, niti raztrgati.

Ampak iz žepov in iz ruk bodo lahko šli, ravno tako vsaki drugi.

Gozdni požariji grozijo raznim državam

Lansing, Mich., 13. avgusta. Radi velike suše, ki prevladuje v severnem delu države Michigan, je nastalo mnogo gozdnih požarov, katere še pospešuje močna sapa. Iz Harrisburga, Pa., se poroča, da so v tamoznji okolici našeli 175 gozdnih požarov, poleg tega pa poročilo triplu 32 letnega Stanley Zasraka, ki je v samomornarem namenu skočil v vodo, kjer je utonil. In 66 let stara Margaret Pollack je šla včeraj v smrt, ker je že dolgobolehalna. Obesila se je zadaj za garažo.

Al Smith bo govoril tekom kampanje

Iz New Yorka se poroča, da bo tekom jesenske kampanje bivši governer Al Smith govoril potom radio in sicer enkrat, da se bo slišalo po vsej Ameriki, poleg tega pa bo imel več govorov v posameznih državah, in zlasti v državi Ohio. Berite oglas!

Hoover ne bo šel na počitnice

Washington, 13. avgusta. Predsednik Hoover ne bo šel na počitnice, kot je nameraval prvotno, pač pa bo ob sobotah delal izlete v Virginijo. Mizerija, ki vlada med farmarji, ne da Hooverju miru, pač pa zahteva vso njegovo pozornost v predsedniškem uradu.

Vrnitev

Iz stare domovine se je vrnila Mrs. Antonija Kutnar in dva otroka. Družina stanuje na 5609 Carry Ave. V domovini se je nahajala eno leto.

Namizna posoda

V Zavaski trgovini, 6011 St. Clair Ave., se vrši te dni izvredna razprodaja fine namizne posode po skrajno nizkih cenah.

Berite oglas!

Vreme

Demokrati moramo se po primarnih volitvah združiti. Kandidat Bulkley nam jeseni garantiira uspeh.

Treba bo sukenj

Topomer je v sredo zjutraj kazal 45 stopinj, in marsikdo je pogledal, kje se nahaja njegova sukunja.

V Avstraliji so te dni dobili ljudožrce, ki so pojedli šest oseb

Brisbane, Avstralija, 13. avgusta. Sem se poroča iz Carpentaria zaliva, da so onotni Avstralci te dni vlovili dva Japonca in štiri Kanake, ki so se nahajali v ribiškem čolnu. Ko so jih Avstralci umorili, so jih pojedli. Oblasti so našle ribiški čoln, in eden izmed domaćinov je oblastem končno priznal zadevo o kanibalizmu. Dočim se je ribiški čoln nahajjal v zalivu, je prišlo šest domaćinov z orehi in divjim sadjem na krov čolna in očvidno, da prodajo orehe in sadje. Japonski lastniki čolna, ki je poznal deloma domaćin, je sedel na robu čolna s puško v rokah. Medtem so se domaćini razdelili po barki, in njih vodja je vprašal lastnika barke za žeplenko. Ko je slednji segel v žep, da ustreže domaćinu zahteve, je slednji planil na njega in ga pobili na tla, nakar ga je vrgel v vodo, kjer je bilo polno morskih volkov. To je bil signal za splošen napad. Moštvo barke je bilo pobito, nakar so domaćini ribiči spravili na suho in predili kanibalsko pojedino.

Al Capone vodi zopet vladu v Chicagi

Chicago, 12. avgusta. Natanko devet tednov potem, ko je bil od gangežev v tem mestu ustreljen časnik Lingle, so dobile organizirane tolpe gangežev obvestilo, da se je javnost pomirila, in da nične ne misli več o umoru. Al Capone, sloviti gangež, zopet vladu v Chicagi, in roparji ter raketirji se čutijo varne. Vojni krik: "doli z zločinci!" ki je vladal po umoru Lingla v Chicagi, je ponehal. Pastorji so pridigali, policija se je reorganizirala, velike nagrade so bile oznanjene, konec je bil gangežev. In danes so pod povljetvom Al Caponija zopet marljivo na delu.

Predzeni rop

Morris Drucker in Joseph Winfield sta bila včeraj zjutraj na svojem tovornem avtomobilu napadeni od sedem banditov. Tovorni avto je bil naložen s perutnino in jajci v vrednosti \$2,500. Napad je bil pristavljen v bližini Elyria, Ohio. Pred avtomobilom se je pojavil neki človek, ki je vihtel rdečo laterno. Avto se je ustavil nakar so lopovi padli po obeh voznikih, katere so zvezali, potem se pa odpeljali z avtomobilom in blagom. Dve uri sta bila oba avtomobilista zvezana, predno sta se mogla oprostiti vezi in obvestiti sodelovalce.

Primož je doma
Sinoč ob 9:12 je dospel v Cleveland Mr. Primož Kogoj in njegova soprga, ki sta se nahajala tri mesece na obisku v starosti domovini. Seveda, koliko je to pripovedovanja, predno se do dobrega zmeni človek o vseh dogodkih. No, počasi bo že vse prisošlo.

Mirne volitve

Torkove primarne volitve so bile najbolj mirne in poštevne v dolgih letih. Do pobojev ni nikjer prišlo, o kaki sleparji še ni nobenega glasu, in policija ni imela nikjer kaj opraviti.

Večina za Bulkleya

Kandidat za zveznega senatorja, demokrat Bulkley, je samo v Cuyahoga okraju dobil nad 19,000 glasov večine.

Ameriško časopisje v Ohio komentira živahnno o mokrem glasovanju

Vse ameriško časopisje v državi Ohio prav živahnno komentira o glasovih, katere je dobil kandidat demokratske stranke za zveznega senatorja, Robert Bulkley. Število njegovih glasov je izvanredno visoko, in se od demokratov ni pričakovalo, da bi se primarnih volitev udeležili v takem številu. Računa se, da je letos demokratsko leto, to je splošno mnenje, in tudi republikansko časopisje, dasi kislega obraza, omenja enako. Nikar se ni pričakovalo, da bi kandidat Bulkley dobil toliko glasov, zlasti v državi Ohio, ki ni poznana kot ena prvih mokrih držav, pač pa je poznana kot rojstna država ameriške prohibicije, ker je bila v Ohio ustanovljena prva suhaška stranka. Revolta med volivci glede Bulkleya, jasno znači, da imajo tudi Ohijčani dovolj prohibicije, in da bo v jeseni sijajno zmagal demokrat Bulkley za zveznega senatorja, ki je izjavil, da se bo boril za odpravo prohibicije, dočim je republikanski kandidat za senatorja, McCulloch, odločen pristaži suhačev. Letos je demokratsko leto, letos odporna proti republikancem, ki so s Hooverjem naprili ameriškemu narodu strašno brezposelnost.

Združena društva imajo piknik v nedeljo

Na Pintarjevih farmah prirediti v nedeljo združena društva farje sv. Vida zadnji piknik v letosnjem sezoni. Kakor je bila na vsakem pikniku združenih društev prvočrna postrežba, tako se bo odbor tudi na tem zadnjem pikniku izvrstno pripravil, da vam postrežje z vsem najboljšim. Tudi izvrstna godba je najeta za plesalce. Odbor prav prijazno vabi Slovence širom Cleveland, da pridejo na piknik, kajti ves čisti dobitek je namenjen za sklad za novo cerkev. Oni, ki se vozijo s karo, naj vzamejo.

Odbor prav prijazno vabi Slovence širom Cleveland, da pridejo na piknik, kajti ves čisti dobitek je namenjen za sklad za novo cerkev. Oni, ki se vozijo s karo, naj vzamejo.

Radio darila

Mogoče želite postati načinik "Ameriške Domovine," pa nimate dovolj denarja, mogoče želiš vaša žena krasen električni likalnik, mogoče želiš par za bojevne dobre mehke pijače, mogoče zlato uro za hčérko ali sina, mogoče želiš cekin za \$10.00 ali vsaj enega za \$5.00, mogoče celo želiš radio aparat, vreden \$350.00, ali pa želiš zastonj potovati v staro domovino? Vse to dobite ako vprašate za tozadne listke pri sledilečih trgovcih Slovenskega radio kluba: North American Trust Co., Ameriška Domovina, Fr. Černe, Krist Mandel, Grdin & Sons, John L. Mihelich Co., Grdin's Hardware, John Potokar, Joseph Stampfel ali v uradu S. D. Zveze. Slovenski radio program se bo ponovno oglašil na Martinovo nedeljo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
 Za Cleveland po raznoljih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
 Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
 Posamezna številka: 3 centa.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljalne naslovite: Ameriška Domovina,
 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
 at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 190. Thu. Aug. 14th, '30.

Današnje naseljevanje.

Nedavno je generalni priseljeniški komisar poudaril, da priseljeniška postaja na Ellis Island ima dandanes več osoba, ja in priprav za pregledovanje priseljencev, kot jih je treba, in da delo mejne straže, organizirane za preprečevanje vtihotapljanja inozemcev, stalno raste.

Za delo priseljeniškega urada je potrebno osobje kakih 3,000 ljudi. Tisoč izmed teh so priseljeniški inspektorji. Približno 900 so člani mejne straže, ki je nameščena ob kopni meji Združenih Držav. Ista je na straži tuk za mejo črto in patrolira ta ogromni razseg zemlje s pomočjo avtomobilov, železnice, na konju, čolnih, aeroplanih ali pa peš. Svrha te mejne straže je uloviti one inozemce, ki se hočejo vtihotapiti v deželo brez pregleda s strani priseljeniških inspektorjev.

Lani je ta mejna straža ulovila približno 30,000 vtihotapljenih inozemcev. Pregledanih je bilo več kot 790,000 vozil, vštevši vlake, čolne, omnibuse in avtomobile in 741 avtomobilov, vozečih inozemcev ali kontraband, je bilo zapljenejih.

Patrole, obstoječe od vsaj dveh mož, so nameščene ob strategičnih točkah ob meji. Koliko daleč v notranjost naj mejna straža zasleduje inozemca, je kočljiva stvar. V splošnem so prebivalci daleč stran od meje precej občutljivi v tem pogledu. Ali v splošnem — pravi generalni priseljeniški komisar — ljudje ne ugovarjajo proti prodiranju mejnega stražnika 50 ali več milj v notranjost, ako je on zares za petami kakega posameznika.

V Združenih Državah imamo kakih 215 vhodnih priseljeniških postaj, vštevši 26 aerodromov. Toda v pristanišču New York prihaja navadno več priseljencev, kot skozi vse druge postaje skupaj. Ker pa je priseljevanje tako padlo, je Ellis Island, največja ameriška priseljeniška postaja, postal neke vrste gospodarski problem za vlado.

Pregledovanje inozemcev v inozemstvu je tudi znižalo število priseljencev, ki gredo na Ellis Island. Poprej so skoraj vsi inozemci, priseljeni v New York — razun potnikov I. in II. razreda — morali iti skozi Ellis Island v svrhu pregleda. Radi velikega števila novodošlecev so morali ti čakati na otoku. Dandanes pa nudi ta postaja več mogočnosti za hitro pregledovanje, kakor jih je treba.

Na otoku Ellis Island je vseh skupaj 27 poslopij, vštevši bolnišnice in elektrarne. Bivališča, namenjena za pridržane inozemce, so prostorna in so velige, svete in zračne. Pokrita veranda je na razpolago za inozemce za zabavo v slabem vremenu. Tam je tudi igrališče za otroke. Za socialno oskrbo na otoku skrbi splošni odbor za pomoč priseljencem, sestavljen od zastopnikov trideset organizacij. Dana je mogočnost za pogoste obiske pridržanih oseb in knjige so za njih na razpolago. Poskrbljeno je za zvezo med osebami, pridržanih na otoku, in njihovimi prijatelji.

Glede pregledovanja novodošlecev na Ellis Islandu se ni mnogo spremenilo. Inozemci ne morejo zapustiti otoka brez izhodnega dovoljenja. Izhodi so vši zastraženi.

D O P I S I

Cellinwood, O.—Po tej strašnivročini, ki je vladala vsepov sod, je nastal skoro mraz. To je danes, ko pišem ta dopis in predno bo dopis zagledal beli dan, se bomo mogoče pa zopet pekli. Nam, ki smo v tej brezdelni krizi hudo prizadeti, bi se prav imenito prileglo, ako bi se ti slabi časi tako hitro preobrnili na bolje, kot se je preobrnilo vreme.

Vsek je nekoliko počasen v vročini in neokreten v mrazu. Samo ena je, ki je ne zmoti ne vročina ne mraz, to je neizprona smrt. Ona žajne in kos naprej in naprej — ni ga tedna, da bi bila po dva mrlja v naši fari. Pa ne stari in ne otroci, ampak ljudje pri najboljših letih. Naša podružnica št. 10 S.Z.Z. je menda najbolj prizadeta letos, ker izgubile smo že šest dobrih članic v najboljših letih.

Tako smo pretečeni teden spremvali k večnemu počitku eno naših sester, namreč Frances Svetek, mater dobro poznanega in priljubljenega Avgusta Svetka, ki je bil boter prvi zastavi, ki se je razvila pri S.Z.Z. Gotovo si nista on in njegova prijazna soproga Mary. Na razpolago imamo sedaj tudi regalije; vse tiste, ki jih še nimate, si jih preskrbite ob prvem času, da jih potem ramislita takrat, da bo ta zastava

čajih. Asesment plačuje redno, da ne sledi suspendacija. Za ta mesec je razpisana naklada 50c za list Zarja. Prosim vse članice, da gotovo plačate ta mesec, enkrat na leto za list kot je Zarja, ker za to za tak isti ni preveč.

Torej prosim, da to upoštivate, da ne bo nepotrebnih skrb bi in dela.

Tudi možje naših članic prehitro umirajo. Tako je neizprosna smrt poseglj v hišo naše članice Mary Kovach na 173. cesti in jim ugrabilo soproga in skrbnega očeta.

Danes pa smo zakopali soproga naše prijazne članice Frances Tomačič iz Holmes Ave. V imenu vse podružnice izrekam preostalom družinam globoko sožalje, pokojnim pa naj sveti večna luč in naj počivajo v miru!

Mary Glavan,
tajnica št. 10 S.Z.Z.

Collinwood, O.—ZAHVALA!

Oh, kako hitro so pretekle kratke urice najinega bivanja v krogu dragega očeta in dobre mamice, v družbi bratov in sestri v najinem mitem rojstnem kraju Marovče pri sv. Gregorju. Posloviti se je bilo treba od dragih domačih, od prijaznih holmcev in dolinic in odpovedati v novo domovino, kjer so naju težko pričakovalo najine družine. Kako so nama streigli doma, kar niso vedeli, česa nam bi dali na mizo, saj se nismo videli toliko let . . .

Zato se pa tem potom prav iz srca zahvaljujev našim dragim staršem, bratom in sestri za vso skrb in prijazno postrežbo za časa najinega bivanja doma. Bodite zagotovljeni, da ne bova vas in tistih srečnih urie nikdar pozabljiv in vam bova ostali vedno hvaležni.

Ravno tako se prisrčno zahvaljujev vsem Marovčanom, ki so nama napravili zadnji večer pred odhodom tako prijetno večer. Bilo je res prijetno in tistega večera ne bova pozabili tako kmalu.

Dragi starši, brata, sestra in vsi Marovčani! Kličeva vam iz daljne nove naše domovine prišre, pozdrave in vam ostajavi vedno hvaležni

Frances Legan in Angela Pucelj

El Paso, Texas, 8. avg.—Pot od San Diego, Cal. do El Paso, Texas, se ne more ravno imenovati piknik, čeravno je bila jako zanimiva. Kakih 30 milj vzhodno od San Diego je okoliča čisto ravna in če bi ne bi to take suše, bi se lahko imenovala jako rodovitna. Neki farmer mi je povedal, da poseduje en aker in četrtni zemlje, na kateri goji kokoši in da mora plačevati \$14 za vodo na mesec.

V teh krajih so brez dejšja skoraj šest mesecev v letu.

Med Jacumbo in El Centro, Kalifornija, pelja pot skozi gorato okolico, kjer ne raste druga kot kak kaktus. Skalnati hribi sestojte iz samega okroglega kamenja in izgleda kot bi jih kdo nanesel skupaj. Pot je bila podobna blagajna, da je "samo" 122 stopinj nad ničlom.

Od El Centro, Cal. do Yuma, Arizonata, pot okrog 65 milj, smo se peljali skozi ameriško Saharo. Kamor pogledaš, vidiš sam pesek in nič drugega kot pesek. Veter je nanesel cele hribke peska, da izgleda pokrajina kot valovito morje. Pot skozi to peščeno puščavo je napravljena iz cementa in široka dovolj, da se lahko srečata dva avtomobila. Ob tej cesti se vidi še stara cesta, ki je delana na tak način, da so bili položeni leseni pragovi drug poleg drugega, vmes pa nasut pesek.

Tako je dala ta pot dosti trdno podlago za vozove. Ker se ta cesta več ne uporablja, je delno že pokrita s puščavskim peskom.

Akoravno nam je izdalec grozil peščeni vihar, vendar nas ni zajel. Ti peščeni viharji so podobni snežnim viharjem, to da s tem razločkom, da sapa

dvigne pesek s tal in ga dvigne visoko v zrak ter ga razprši po puščavi. Kadar postane cena skozi peščeno puščavo dosti slaba, je ne povravlja, ampak napravijo novo.

Yuma, Arizona, je precej veliko mesto. Nekateri pravijo, da je ta kraj najbolj vroč v Zed. državah, drugi pa trdijo, da je Needles, Calif. No, jaz radi tega ne bom pričkal, ker sem bil v obeh in sem našel sama zadost vroča.

Ko sem korakal skozi puščavo vzhodno od Yume, sem prišel do neke farme, kjer se je slišalo iz neke hiše krasno petje v španskem jeziku. Bil je tako ljubek glas, da sem obstal in poslušal. Po cesti sta prišla tudi dva avtomobila, ki sta tu ustačila, pa smo vsi skupaj poslušali. Ko je petje ponehalo, smo dali pevcu imeniten aplavz.

Stri milje od mesta sem se ustavil pri neki gazolinski postaji, kjer je bilo tudi pretekle kratke urice najinega bivanja v krogu dragega očeta in dobre mamice, v družbi bratov in sestri v najinem mitem rojstnem kraju Marovče pri sv. Gregorju. Posloviti se je bilo treba od dragih domačih, od prijaznih holmcev in dolinic in odpovedati v novo domovino, kjer so naju težko pričakovalo najine družine. Kako so nama streigli doma, kar niso vedeli, česa nam bi dali na mizo, saj se nismo videli toliko let . . .

Zunaj mesta me je vzel k sebi neki vojak, ki se je peljal v Chevrolet truku. Peljal me je prav do mesta Benson, Ariz. Od tukaj mi je pokazal krajšo pot do Lordsburga, N.M., po katerec sem si prihranil kakih 90 milj.

Zunaj Lordsburga sta me sreča dve skozi začetne ljudi in sedaj videl. Ostal sem tam v torek večer čez noč in sem bil prav vesel, ko sem zapustil mesto drugi dan zjutraj.

Zunaj mesta me je vzel k sebi neki vojak, ki se je peljal v Chevrolet truku. Peljal me je prav do mesta Benson, Ariz. Od tukaj mi je pokazal krajšo pot do Lordsburga, N.M., po katerec sem si prihranil kakih 90 milj.

Zunaj Lordsburga sta me sreča dve skozi začetne ljudi in sedaj videl. Ostal sem tam v torek večer čez noč in sem bil prav vesel, ko sem zapustil mesto drugi dan zjutraj.

Pri neki vodi, katero bi bil moral prebresti, sem se vse del in čakal, da pride kat avtomobil.

Res se kmalu pripelje postaren moški z malim trupom, ki me je vzel na voz. Namejen je bil prav v El Paso, kamor sem bil namenjen tudi jaz. Do El Paso sva imela 190 milj dolgo pot, in sva prišla na mesto brez vsake nezgodne.

El Paso ni veliko mesto, nekako tako veliko kot je Collinwood. Prebivalstvo obstoje iz Špancev in Mehikancev. Tudi v El Paso imajo žejni Amerikanci svojo oazo takoj čez reko, v Juarez. Tukaj dobite najboljšo pivo po 10c kozarec in dobro žganje po \$2 pint. Če ga hočete vtihotapiti preko meje in če vas zasačijo, plačate \$5 in se ob pijačo ste.

Pozdrav!

slov, ki je bil naveden.

Pričakovam sem, da bom na potu skozi puščavo vedno dobiti koga, ki me bo pobral na avtomobil, pa sem se zmotil. Malo avtomobilov se vidi na tej cesti in še tisti, ki so, so turisti, ki so natlačeni ljudi in prtljage. Precej časa sem jo opletal po vroči cesti, ko sta se me končno le usmilila dva zamorca, ki sta se peljala v Tucson.

Mesto Tucson, Arizona, se mi je video najumazanejše mesto v Arizoni, kolikor sem jih do sedaj videl. Ostal sem tam v torek večer čez noč in sem bil prav vesel, ko sem zapustil mesto drugi dan zjutraj.

Zunaj mesta me je vzel k sebi neki vojak, ki se je peljal v Chevrolet truku. Peljal me je prav do mesta Benson, Ariz. Od tukaj mi je pokazal krajšo pot do Lordsburga, N.M., po katerec sem si prihranil kakih 90 milj.

Zunaj Lordsburga sta me sreča dve skozi začetne ljudi in sedaj videl. Ostal sem tam v torek večer čez noč in sem bil prav vesel, ko sem zapustil mesto drugi dan zjutraj.

Pri neki vodi, katero bi bil moral prebresti, sem se vse del in čakal, da pride kat avtomobil.

Res se kmalu pripelje postaren moški z malim trupom, ki me je vzel na voz. Namejen je bil prav v El Paso, kamor sem bil namenjen tudi jaz. Do El Paso sva imela 190 milj dolgo pot, in sva prišla na mesto brez vsake nezgodne.

El Paso ni veliko mesto, nekako tako veliko kot je Collinwood. Prebivalstvo obstoje iz Špancev in Mehikancev. Tudi v El Paso imajo žejni Amerikanci svojo oazo takoj čez reko, v Juarez. Tukaj dobite najboljšo pivo po 10c kozarec in dobro žganje po \$2 pint. Če ga hočete vtihotapiti preko meje in če vas zasačijo, plačate \$5 in se ob pijačo ste.

Pozdrav!

Joseph Križman.

—

STISKA RUSKIH VERNIKOV

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

OVČAR MARKO

Janez Jalen

nasmejala, da sta se razločila

lipnik naredil, kar je rekel. Ker
je vstal in preko mize
spregovoril: "Tak garjev ovčar
je Marko, da bi se Marjanca
pol leta sladko držala, če bi jo
poljubil. Krajepataljon!"Med smehom je dregnila Mi-
ca Ančka: "Ančka, ali res?"Zardela je Ančka in odgo-
rila: "Ne vem."Mica pa je sedaj prav dobro
vedela, kako je z Markom in

Ančko.

Podlipnik pa se je naslonil

na zid, požvenkljal s tolarijem

v žepu in pomežnikl: "Kaj bi se

prerekali, ko je že vse dogovor-

jeno. Ančka bo vzela Marka,

Cenek pa Manico. Kadar pa

jaz umrjem, bo naša mama vze-

la konjarja Tomaža, ki je vseh

fantov vreden, če pa Anco pre-

živim, imava pa že midva z

Bajtnikovo Mico besedo." In

je odgovoril in ni odgovoril;

vse obenem.

Razneslo bi bilo kmalu hišo,
tako so se krohotali. Podrobbar
pa je odhajal, se med vrati
obrnil in požugal Podlipniku:"Ti bo že še prišla za grinte,
bahča, bahavi."Pa je malokdo slišal Podro-
barja, ker so večjidel vsi gle-
dali Tomaža, ki je namerjal
Podlipniku in se narejal hude-

"Mica je moja. Jaz Mice

ne dam. Z bičem ti bom hla-
če izprašil, Cena, če te uraj-

mam pod njenim oknom." In

je odpeljal Mico na sredo hiše,

se vrnil še po Ančko, Franco in

Rozalko, plačal godce, in plesal

sam s širimi dekleti, jih vrtil

okrog sebe, hodil pod njihovimi

rokami, poprijemal z vsako ro-

ko po dve in dve za roke, po-

skakoval in bil s petami skupaj,

da so zvenele podkvice kakor

ostroge.

Plesalci so ga gledali, priv-
zidigovali noge in mahali z ro-
kami, dokler ni Tomaž odvedel

deklet, po dve in dve na vsako

stran, nazaj k mizi.

"Tako smo po zmagah kira-
sirji plesali in druge v nič de-
vali. Krajepataljon!"Spet so godili Bovčani in spet
sta plesala Marko in Ančka.
Višnarjev Šimen pa je stal med

vrat in jih opazoval. Ni se mo-

gel premagati, da bi ne prišel

pogledat za Ančko, ki mu je bi-

la bolj všeck kakor njena dota.

Za prihodnji ples je Šimen
prosil Ančko. Ančka pa se je
izgovorila, da je že trudna in
da ne bo več plesala. Višnarjev
je sedaj prav dobro vedel, da ga

ne mara in da ima Marka rada.

Odšla sta Podlipnik in Ančka.

Marko je priselil k Joku in Vr-

banku in ujet konec Vrbankove-

ga modrovanja: "Da bi le Pod-

odgovoril. Ata je odšel v kuhi-

na.

"Anca! Kdaj se je Cenek ta-

ko prehladil?"

"Prehladil? Saj nič ne kaš-
lja."

"Kaj pa naj bi mu bilo?"

"Že od poletja bolehaجو ljud-

je za vročino. Stagnarjeva je

umrla."

"Ko že prej ni bila zdrava."

"Bolj prav bi mi bilo, da bi ne

šel od doma in me ne puščal

same v takih skrbeh."

Cena se je spreholil po kuhi-

ni: "Umrl ne bo. Če mu pa le

ne bi odleglo, pošli v Tržič po

vrtil z roko, kakor bi hitel zavi-

ščil.

"Kdaj sem te prosil zanjo?"

se je raztrototil Podrobbar.

"Prav zdaj. Vsi smo slišali."

"Hahaha," so pritrjevali Pod-

lipnik.

"Ni res," se je oglasil Rotijin

Tevž.

"Podvihani palec, tih," ga je

zavrnila Mica: "Če ne, te ne-

sem pod kap, kakor sem te na

Jezerchih."

"Ti bodi tih, baba!" je rojil

Podrobbar. "Če ni res, pa ni

res."

Spet ga je podražil Cena:

"Ali pa bi ti rad oddal Marjanca

Primoževemu Marku. Zakaj pa

je nisi pripeljal na ples, da bi

razsodili, ali spadata skupaj.

Ne smeš biti tako stisnjen, če

si srešnjski župan."

"Rajši vidim, da gre s ciga-

ni," se je togotil Podrobbar, "ka-

kor da bi vzela garjevega ov-

carja."

Sedaj sta se Marko in Ančka

lipnik naredil, kar je rekel. Ker
je preveč bogastva na enem kupu
ni kaj prida. Tako je naš Gos-
pod Jezus Kristus učil. Bo žeponoči je Cenek vso noč sto-
kal in mama ni zatisnila očesa.Zjutraj niso vedeli, o čem bi
govoril. Pa tako lepo jutro je bi-
lo. Triglav je rdel in snegu in
zarji, cesta je bila pomrzla inna dvoru so stali že vsi trije pa-
rizerji zapreženi. Cena pa se je
obiral in obiral, da so že konjineradi stali: "Kar poženita, va-
ju bom že dohitel," je ukazal in

se še enkrat vrnil v hišo. Joža

pa je držal in miril njegove ko-

ne, ki so hoteli za drugimi z
dvora.

Stopil je k postelji in prijel

fantka za roko: "No, Cenek, se-

daj grem in ti bom nekaj prav

lepega prinesel iz Trsta."

"Ata! Jaz sem bolan." Tako

žalostno je izpregonil Cenek,

da se je vsem milo storilo.

"Pa ozdraviš in dorasteš," je

bolj sam ebe tolazil Podlipnik

kakor sina, "in bova prevozo

še sveta — Zbogom, Cenek!"

"Srečno, ata!"

V veži je Cena še enkrat usta-

vila Anca: "Ali pa bi vendar

ostal doma?"

"Bi. Pa ne maram, da bi

ljudje rekli, kako sem navezan

na otroka. Saj bom vozil, kakor

za stavo."

Sedel je na voz in pognal:

"Hi!" Voz se ni premeknil.

Udaril je z bičem. Konji so se

še bolj zmedli. Moral je v sedlo,

da je odpeljal z dvora.

"Saj sem jih komaj dobro

pokusil," je ugovarjal Cenek.

"Nič ne maraj. Ko pridev

najaz, boš zdrav kakor riba."

"Kam pa spet greste, ata?

Tako je Cenek na konji došel

v domačijo.

Cena je na cesti spet sedel na

voz in z bičem pognal konje v

tek. Pa ni malo udaril: "Mrhe!"

Pri Vrbiju je dohitel prva dva

vozova. Sovražno je pogledal s

snegom zapadle gore: "Ko bi bil

Ljubelj kopen, bi ukazal pogna-

ti v Tržič in bi bil pojutrišnjem

zvečer spet doma. Tako pa —"

Počil je z bičem: "Poženi, Miha!

Se mudi, kakor se še nikoli ni."

Pred praznimi vozili so se

spenili konji. V Ljubljani Pod-

lipnik ni hotel naložiti tovora,

čeprav so mu ga ponujali: "Da

nas sneg ne ujame," se je izgo-

varjal. Prenočeval pa je že po

noč na Vrhniku, ker se mu je

mudilo kakor še nikoli ne.

Prav fakrat, ko je ata na

Vrhniku konje izprekel, jih je

doma v Krnicah Cenek v vro-
čenih blodnjah zapregel in po-

gnal: "Hi!" Pa je moral voziti

po strašno strmh klančih nav-

zdol, ker ni konj vso noč nikoli

več pognal, ampak jih sam

ustavljal: "E! — Oha!" In je

vrtil z roko, kakor bi hitel zavi-

ščil.

Hiša 6 sob in klet, blizu 105.

ceste in Harward Ave. Cena \$1600.

Kupite samo lot, hišo

dobite zastonj. Lastnik je pri-

siljen prodati.

Vdova iz mesta želi prodati

hišo \$1500 pod izgubo. Hiša

se nahaja na 109. cesti blizu

Union Ave. 6 sob, klet, fur-

nez, kopališče, škriljeva streha.

Prva vknjižba po 6% \$2000.

Cena \$3500. Poslužite se te

dobre prilike.

Hiša 5 sob, klet, kopališče,

garaža, velik lot, blizu 105. ce-

sti in Union Ave. Cena \$2500.

SPOMINI Z DIVJEGA ZAPADA

Maurice Constantine Weyer

Povsem sotarno sem poročal, kar se je bilo pripetilo. Med mojim pripovedanjem je majal O'Molloy z glavo. Tim pa je sočutno godrnjal: "Mogoče ... to bi bilo mogoče ..." Starka je pa obdržala svoj sovražen in zaničljiv izraz. Ko sem končal, je pljunila z žalečo preprostotjo in zapolutnila kuhinjske dveri za seboj. Orjak je obrnil v tla oči in skušal v svoji brezmočni raztolmačiti vezi. Tim me je pogledal in vzliknil:

"Frenchy, ali moreš priseči? Tvoja prisega mi velja več kot vse iznajdbe, s katerimi je mora na krmil Archer Hannine kurje možgane."

"Tako, mi Bog pomagaj!" sem dejal ter dvignil roko za prisego.

"Si slišal, oče?" je zavpil Tim. On je bil že na moji strani — kdor bi ne bil soudelen pri stvari, temu bi se znalo vse to strašno smešno. Tim je ponovil:

"Si slišal, oče! Vse to je le nova Archerjeva svinjarija. Ni je laži v Frenchyu!" ... Še pred dvema minutama je govoril o mojih "lepih besedah" in proti svoji volji sem se moral nasmehniti ... "Ne, Frenchy ni lažnik in Archer je pripovedal storijo po svojem kopitju."

"No, kaj pa je pripovedoval?" sem vprišal. "Zdaj je pa res že skrajni čas, da izvem."

"No, misli si, da je bil Archer na Tvojem mestu in Ti na njegovem," je odvrnil Tim. Archer te dolži prav tistega, kar ja sam storil.

"Da," je vpadel stari v bese do. "Toda vse to je prineslo sramoto nad hišo. Ona je z njim pobegnila."

Zdelo se mi je, da se hiša obrača kakor pri groznom potresu.

Moral sem zbrati vse svoje moći, da sem spravil iz sebe vprašanje:

"Pa Baby Lucy."

"Bog jo varuj," je ječal O'Molloy, "vzela sta jo s seboj ..."

"Še eno besedo," sem dejal hladno, "ta ni tako važna. Mojo živino — kdo je prodal?"

"Hannah! Mislila je, da si pobegnil in da te ne bo več najaz ..." "

"Vrag vzemi, kar je mislila! ... Jaz hočem imeti Baby Lucy! ... Kam so šli?"

"Proč ..."

Truden in star je sklonil O'Molloy glavo ...

"Proč! Da, proč! Izginili brez sledu ..."

Ko sem šel mimo Grantovih, me je ogovoril stari škot:

"He, Frenchy! He! Kakšne govorice krožijo ... Ne verujem nobene besede. Ta rdečelasi falot čisto diši po tem, da bi si izmišljal takoj storije, da more ukrasti ženo svojemu sosedu. Toda sveto Pismo pravi: Tisti, ki te sovražijo, bodo osramočeni in pribeljali zlega bo razpadlo v prah."

To so bile prve pristrne bese de, ki sem jih slišal in njih učenel je bil nepričakován. Moje oko, ki je doslej ostalo suho, se je orosilo in solza mi je zdrknila do koncu nosu. Ko je Grant to videl, je vzkliknil:

"Da, da! Tudi pravičnik zapade tugi, toda zapisano stoji: Gospod Bog ne bo pahnil pravičnika od sebe in zločincu ne ponuja svoje roke! Pogum, pogum, sosed! Gospodinja ima gotovo skodelico čaja za naju. To ni prida, broditi do kolen v snegu, pa še s kovčegom v roki!"

In vso svojo sovražnost škotskega protestanta razgaljajoč,

hm, hm ... njuno zločinstvo — o čemer on, gospod Stopwell, niti zdaleka ne dvomi ... zares? Tega da nečem? Vidim! Vidim! ... Ločitev zakona je pač strašno težavnata zadeva ... vendor, pričevanje zaprisežene ga detektiva ... O, brez vsakega odlašanja hoče vložiti tožbo v soglasju s pristojnim pa rafrafom ... *

Gospod Richard O. Snoopy, privaten detektiv, je bil hladen, redkobeseden mož in neznošne samozavesten. Zahteval je, da mu opišem obovšežnika in mje zatrdil, da ju bo v nekaj dneh že imel — vseeno, kje se skrivata. Nezaupljivost se me je nekoliko prijela, ko je zahteval tudi ta predplačilo.

Vsaka stvar ima svoj čas, sem si mislil. Solze in bolečine nikar niso kaj zlega, če jih človek zna pravočasno premagati. Dokler je človek mlad, se mu nudi neusahljiv vir za tak primer: delo. Že kmalu se de lo smeje maščuje solzam.

... Kmalu me je že kupciča držala z neštetimi rokami. Moja zdrava narava, ki je v soli gozda spoznala resnico "primum vivere," je prevladala v moja bolečina je zvenela le še "con sordino." "Leitmotiv" mojega srca je prešel v bol, srd

in vsa druga potrebna čuvstva, ter se pomešal z njimi v strahovito simfonijo. Ko sem dospel ob določenem času v St. Hormidas ter vstopil v "Hotel Imperial," kakor se je Davidov hotel pomozno imenoval, sem bil spet tak kakor poprej, ki peč od življenjske sile. Kaj pa me je brigalo, da je detektiv gospod Richard Snoopy razčaral moja pričakovanja, ker ni našel nobenega sledu za Hanon in Archerjem? Vse to še od daleč ni bilo tako važno, kakor prizori na jezeru Mani toba, kjer so se ljudje borili nivo. Kričal je na konje in preklinal. Stanko se nasmehe nio in mežkne z blestečimi očmi.

"Ali je res spil na smrtni posteli liter vina?" vpraša po kratkem molku učitelj.

Stanko se zopet veselo nasmehne. "Ne, toliko ni izpl. Čeprav je bil dober pivec. Jaz sem mu prinesel četr kuhane nega. Žena mu je podrla posodo pred usta. Menila je, da bo srknil dva, tri požirke. Janža pa je krčeval prijet skodelico s prstini in je vino na dušek izpl. Nato je omamljen zaspal. "Kaj pa, če je umrl?" je kriknila sestra. "Pobledel je kakor sneg." Eh, pa je bil res umrl. Babe so začele jokati, jaz pa sem odšel na bratovo gostovanje; saj sem vam že pravil, kako smo veseljali." Zarežal se je veselo, kakor da se spominja nečesa imenitnega.

Večer je zagrnil okna s temoplavimi, žalostnimi zavesami. V sobi vse umolkne. Na mizo postavljam zopet razpelo in prižgani sveči. Molilec ovije molek okoli prstov. Lobanja se mu vlažno sveti v trepetajočem, žoltem blešku.

Toš občuti naenkrat željo, da bi se poslovil in odšel v svojo sobo, da bi se v tih samotni zbral. Zazdi se mu, kakor da Stanko nalašč pripoveduje njeni vso to zgodbo, da ga prikrito izziva s svojo enostavno v ravnodušjem, ko govorí o smrti. "Čemu grebem vase in se žalostim. Vse to je enostavno, preprosto," ponavlja in hkrati občuti v sebi silno praznino.

Tudi Toš prisluhnje. Pripovedovalec potrka s členki po mizi. "Tako!" je zvečer na okno potrkal in zapel: spiš! spiš! Ti ste noč je oče umrl."

Molilec iztegne črnikasto, na

gubano ruko proti njemu. "Jaz

ti verjamem," reče. "Tudi jaz

bom nekaj povedal, kar je živa

resnica. V soboto zvečer sem šel

obiškat Pejico. Bog mu daj

večni mir! Bila je svetla noč!

Pridem do koče, kar se oglasi

smrtnjak na teplki, na tisti, ki

raste za skedenjem: spiš, spiš,

Pejic! Dvakrat je zapel, nato

pa odletel v les. Saj ni treba,

da kdo verjame, ampak to je

živa resnica." Molilec konča in

jezno pogleda dedca na koncu

mize, ki kriče pripoveduje šaljiv dogodek, smejč se hrupno

z zardelom obrazom v košate

branji.

Vsi kmetje imajo očenaš okoli

žuljavih dlani in prstov. Stanko

moli z resnim glasom. Njegove oči semežno mežikajo. Učitelj

se trudi, da se mu glasno ne za

smeje. "Saj nič ne misli, ko

moli," premišljuje. "Zdrav je,

rdeč in močan." Rahlo ravist

občuti do njegovega brezskrbja.

Naenkrat ga ostro prevzame želja, da bi bil tudi on tako

brez skrbi, brez otožnih misli in

trahu pred smrtno.

Toš se zasmilil. Toš se zasmilil.

Stanko je prezirljivo mahnil

z roko, ko je molilec končal.

Zamišljenemu Tošu začne pri

povedovati, kako je veseljaičil in

se zaljubil na bratovem gosto-

vjanju. Toš ugaja njegove veseljaične oči.

Vso pride k mizi. Streže

solznih zardelih oči. Še drob-

nejša in bolj bleda je sredi tem-

toplavih senc velika sobe, sredij

oglatih kmetov in košatih kmet-

ic, ki jo tolažijo z umetnožal-

nim glasom. Toš se zasmilil.

Molilec odmoli, sveči upihne-

to da usmiljenje se mu zazdi

na ogromnem in poznamem parniku.

Na ogromnem in poznamem parniku.

IZ NEW YORKA (preko Cherbourga)

John L. Mihelich Co.

(August Kollander, poslovodja)

6419 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

all

CUNARD LINE 25 BROADWAY NEW YORK

1022 Chester Avenue, Cleveland, O.

Aeroplansko blago! Submarinske cene!

Krizman's Cash Market

1132 E. 71st St.

Telefon: HEnderson 3924

KUPUJTE ZGODAJ, DA NE BOSTE V GNJEĆI

Prime rolled rib or rump	25c
Tender pot roast	18c
Tender round and sirloin steaks	30c
Meso za juho od reber	12½c
Meso za juho od plečet	20c
Zrezana jetra	15c
Loin of veal	25c
Native leg of veal	22c
Leg of spring lamb	25c
Native breast of lamb	12½c
Choice lamb chops	25c
Lean fresh pork shoulder	19c
Lean end pork chops	25c
Lean fresh ham	24c
Fresh dressed stewing chickens	25c
Fancy spring broiler, to fry	31c
Ciste mesene klobase	19c

Šunke — Špeh — Mast
po posebno znižanih cenah

SEDAJ IMATE PRILIKO ZA KUPITI!

PORCELANASTA NAMIZNA POSODA PO JAKO NIZKI CENI

VSA POSODA SLONOKOŠČENE BARVE

Skodelice in male skodelice po	10c
Krožniki za juho	10c
Plitvi krožniki	10c
Mali plitvi krožniki	6c
Krožniki za pajce	6c
Mali podstavniki	9c
Vrči za smetano	9c

IN ŠE MNOGO DRUGIH POSEBNOSTI DOBITE PRI

Zavasky's Hardware

6011-13 St. Clair Ave.

EDdicott 5141

VSAKO STAVBINSKO DELO

malo ali veliko, nova